

Lobbing integrujący

W dniach 12-13 maja br. w samym apogeum Jubileuszu 600-lecia odnowienia przez Władysława Jagiellę (za kosztowności pozostawione przez królową Jadwigę) Akademii Krakowskiej, w gościnnych murach Instytutu Polonijnego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Przegorzalach pod Krakowem, miała miejsce międzynarodowa konferencja pn. "Lobbing w procesie integracji Polski z Unią Europejską".

Była to już trzecia konferencja zorganizowana przez Zakład Integracji Europejskiej wraz z Katedrą Europejską Jean Monnet, której patronował prof. dr hab. Jerzy Buzek - prezes Rady Ministrów RP i jednocześnie przewodniczący Komitetu Integracji Europejskiej.

Trzy konferencje układają się w logiczny ciąg. Pierwsza, poświęcona dostosowywaniu się polskich przedsiębiorstw do *acquis communautaire* zakończyła się konkluzją, iż dostosowywanie się nie jest możliwe bez wydatnej pomocy ze strony Unii Europejskiej. Dlatego też druga konferencja poświęcona została pomocy Unii dla Polski. I znów konkluzja tej drugiej konferencji sugerowała temat trzeciej: co robić, aby pomoc była przyznawana w optymalnym wymiarze; jak Polska ma dbać o swoje obecne i przyszłe interesy związane z integracją. Dużo w tej materii zależy od władz centralnych i regionalnych oraz zespołu negocjacyjnego - jeszcze więcej od niewidzialnego nacisku i promowania swych interesów przez poszczególnych uczestników i beneficjentów integracji - jednym słowem od lobbingu. Tym właśnie zagadnieniem poświęcona była trzecia konferencja.

Dwudniowe obrady dotyczyły bardzo szerokiego spectrum zagadnień. Wprowadzeniem do debat było opracowanie powstałe w Departamencie Unii Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych pt. "Projekt programu promocji i wsparcia negocjacji akcesyjnych Polski z Unią Europejską", które ukazywało znaczenie, jakie przywiązuje nasza dyplomacja do tych zagadnień. Współgrało z tym wystąpienie prof. Katarzyny Zukrowskiej (Szkoła Główna Handlowa), która zdecydowanie zalecała wykorzystanie w polskiej działalności lobbystycznej doświadczeń nagromadzonych podczas przyjmowania Polski do NATO.

Następnym wystąpieniem w zakresie "wielkiej polityki" był wspólny referat Ali Hasan Bicaka i Wojciecha Forsyńskiego, profesorów na Eastern Mediterranean University w Famaguście na Cyprze, pt. "Rozszerzenie Unii Europejskiej: na jakim etapie jest Turcja?", którzy obszernie i z pierwszej ręki zapoznali nas z drogą Turcji do Unii Europejskiej.

Kolejne wystąpienia dotyczyły technicznych aspektów lobbingu. Poświęcone temu były wystąpienia Krzysztofa Jasieckiego z Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk pt. "Początki profesjonalnego lobbingu w Polsce", Małgorzaty Molędy-Zdziech ze Szkoły Głównej Handlowej pt. "Lobbing w perspektywie komunikowania" oraz Jacka Trębeckiego z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu pt. "Kontakty z mass mediami jako wspieranie działań lobbystycznych".

Lobbing a polityka, wzajemne związki: to kolejny blok wystąpień. W sposób przekonujący prezentowali swe poglądy Jerzy Mikułowski-Pomorski z Akademii Ekonomicznej w Krakowie pt. "Lobbing na rzecz członkostwa w UE jako zadanie polskich mass mediów", Zbigniew Rudnicki, również z krakowskiej AE, pt. "Integracja europejska w polityce informacyjnej rządu na tle uwarunkowań polskiej sceny politycznej", Tadeusz Biernat z Instytutu Nauk Społecznych Akademii Górniczo-Hutniczej pt. "Lobbing: polityczna presja a strukturalne ograniczenia" oraz Aleksander Surdej z Akademii Ekonomicznej w Krakowie pt. "Ile Polska powinna zainwestować w lobbing".

Po wszechstronnym omówieniu różnorodnych techniczno-politycznych aspektów lobbingu przyszedł czas na bardziej wyspecjalizowane tematy: lobbing sektorowy, lobbing na płaszczyźnie krajowej i europejskiej. Wielce charakterystyczny był skład referentów oraz tematy wystąpień. Lobbing na płaszczyźnie kraju i w ujęciu sektorowym to domena polskich referentów. Zastanawiały wybrane przez autorów tematy wystąpień. Witold Michałek z Business Centre Club mówił o lobbingu na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, a Andrzej Muńko z Polskiej Akademii Nauk przedstawił "stanowisko i działania polskiego lobby hutniczego oraz UE w sprawie restrukturyzacji polskiego sektora stalowego". Zdzisław Puślecki z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zajął się "grupami nacisku wobec perspektyw integracji polskiego rolnictwa z UE", Katarzyna Tarnawska z AE w Krakowie wyjaśniła "role lobbingu rolniczego w kształtowaniu wspólnej polityki rolnej w UE".

Lobbing na płaszczyźnie europejskiej pozostaje dla nas ciągle teorią. Wystąpienie Urszuli Kurczeskiej z SGH pt. "Lobbing organizacji pracodawców w UE", czy też Michała Łuszczuka, studenta z Uniwersytetu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, pt. "Biuro województwa podlaskiego i lubelskiego w Brukseli jako przykład inicjatywy lobbingu regionalnego" były przykładem tzw. research desk.

Jak naprawdę wygląda praktyczny lobbing w Unii Europejskiej czy też w stolicach unijnych mogliśmy dowiedzieć się słuchając referatów gości z zagranicy. Karl-Josef Baum, dyrektor wykonawczy hipermarketów METRO AG mówił o "polityce Unii i jej wpływie na struktury handlowe" oraz o "możliwościach kształtowania polityki przez przedsiębiorstwa handlu detalicznego". Klaus-Heinrich Standke z Internationale Akademie Schloss Baruth z Berlina przedstawił "sposoby wpływania na instytucje europejskie", a Dieter Birkenmaier, dyrektor w XXI Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej, mówił o "wadze lobbingu w Brukseli". Boris Cizelj ze Slovenian Business Research Association skoncentrował się na "reprezentacji interesów krajów kandydackich w Brukseli", natomiast Marie-Pierre Favre z Ecole Supérieure de Commerce de Chambéry Savoie Technolac podała przykłady z własnego podwórka lobbingu na rzecz Europy Środkowej.

Dr hab. TADEUSZ KOŁODZIEJ
Zakład Integracji Europejskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego
Katedra Europejska Jean Monnet
Organizator konferencji

"DECYDENT" sprawował nad konferencją patronat medialny. Niektóre wystąpienia będziemy drukowali w kolejnych numerach pisma.